

ZÁM.

sányi
heim

szélés
a kell
a ki-
hozzá.
egvár-
ímmel
m. —
ügye-
kigon-
a egy
k; de
y ma-
ye de
bele,
lt egy
meg.
olgasd
tvény-
régiek
ket. —
s hiva-
minden
neved
ogy a
li. Ide-
a való
levél-
rva. —
besoroz-
on sok
felad-
e, mert
o, orsó.
Bertike
törté-
olvasó
agam is
érésedet
teljesi-
etik. —
késned
hivatal-
történt
nem ér-
i kell a
e hozza
gyék tu-
na. Ki-
nek olyan
ely tan-
szország
Lapozza-

KIS LAP

VÁNDOR-UTON. (Japáni művész rajza.) (Lásd a 154. lapon.)

XLI. kötet, 10. szám. Ára negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr. 1891. szeptember 6-án.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

aeum-épület.
esten.

A KIS BÁRÓ TESTVERKEJE.

— Elbeszélés képekkel. —

A KIS báró, Szamosváry Elemér, igen nevezetes kis uri ember volt. Tudta azt mindenki, egy kicsit

még ő maga is; de ugy igazán ő maga mégsem tudta.

Azt még ha talán már hallotta is, nem igen értette, hogy az egész vármegyében ő a legnagyobb földbirtokos, hogy mértföldekre terjedő uradalmi vannak és majd ha felnőtt ember lesz, a leggazdagabb, leghatalmasabb ur lesz az egész környéken, parancsolni fog egész sereg embernek.

Már ami a parancsolást illeti, azt megtette ugyan most is, ámbár nem is igen volt rá szükség. Mindenki csak arra törekedett, hogy a kis bárónak a kedvét keresse, őt kényeztesse, dédelgesse. És igazán jó szívvél, jó kedvvel tette mindenki. Mert Elemér oly kedves, szép, virgoncz, nemes szívé és okos fiucska volt, hogy mindenki valóságos örömét lelte benne, ha valamiben a kedvét kereshette. Kivált mikor a nagymama, az öreg báróné járt elől a példával, hogy Elemérnek minden kívánságát teljesíteni kell. Így aztán volt is olyan jó dolga, hogy akármelyik kis-király is megirigyelhette.

Meglehet azonban, hogy mégis akadt volna, aki nem irigyli meg. Már például sok olyan boldog fiú, akinek szerető szülei vannak. Mert Elemérnek nem volt már sem apja, sem anyja; elhaltak oly korán, hogy Elemér nem is emlékezett reájok. Ő csak a nagymamát ismerte, aki ott lakott vele a nagy kastélyban és gondját viselte, aki jobban szerette őt a szemfényénél és sohasem talált benne semmi hibát, hanem arra szoktatta, hogy minden kívánságának teljesülni kell és senkinek sem szabad ellenkeznie vele, legföljebb ő maga, a nagymama parancsolhat, vagy tilthat meg valamit. Csakhogy arra nem igen emlékezett valaki, hogy a nagymama valaha ellenezte volna elkényeztetett kis unokájának valamely kívánságát.

És mégis volt Elemérnek egy kívánsága, mely még nem teljesült. Ő maga nem kételkedett ugyan benne, hogy ennek is teljesülni kell. Már hogy lehetne az, hogy ő valamit kívánjon és az ne legyen meg? Annak is meg köll tehát lenni, hogy neki egy kis testvérkéje legyen, még pedig kedves, ügyes kis öcsikéje, akivel kedvére eljátszoghasson.

Ezt már jó ideje kívánta. Mert már tudott olvasni, volt tömérdek szép mesekönyve s azokból azt olvasta ki, hogy sokkal kellemesebb volna, ha testvérjei volnának, azokkal elmulathatna. Vagy ha nem több, hát legalább egy. De ez az egy aztán fiú legyen. Hugocska után nem kívánkozott annyira, beérte a kis Violával, egyedüli játszó társával, akivel néha találkozott. Még talán nem is volna jó, ha hugocskája volna, mert Viola azt

még jobban találná szeretni. Aztán a leányoknak mégsem lehet annyira hasznukat venni. Tehát világos, hogy kis öcsrre van szüksége, akivel egészen kedvére játszhassek, aki társa és pajtása legyen minden játékában, mulatságában, akinek mindent megmondhat és aki vele tartson mindenféle apró csinyekben.

Sokat törte ő ezen a fejét s egy napon oda állt a nagymama elé.

— Nagymama, igaz-e az, hogy nekem sok, nagyon sok pénzem van valahol?

— Igaz, fiacskám. Majd ha nagyra nősz, nagyon gazdag ember leszel.

— És aki nagyon gazdag, az, ugy-e, mindent szerezhet, amit csak akar.

— No, körülbelül, ha nem is éppen mindent. De miért kérdezed ezt? Van talán valami nagy kívánságod?

— Van bizony?

— Hát csak mondd meg. Tudod, hogy ha teljesíthetem, hát meglesz. Mit kívánsz?

— Egy kis testvérkét kívánok, de nagyon! szólt Elemér, megrázva vállára leomló hosszú haját. Nagyon unalmas, hogy mindig csak egymagamban kell játszanom. Elhatároztam, hogy egy kis öcsémnek kell itt lenni, akivel játszhas-sam. De ne legyen ám nagyon nagy, hanem olyan kedves kicsike, amilyen az új képes könyvemben van lerajzolva. Ugy-e nagymamácska, megszerzed hamar?

A jó öreg nagymama, mi tagadás benne, olyan formán pislogatott, mint aki nem igen tudja, mit is feleljen. Talán ha afféle nagyon szigoru nagymama, akkor egyszerűen és kurtán megmagyarázza, hogy vannak dolgok, melyeket

nem lehet megszerezni, bármennyire kívánjuk is; testvérkét nem lehet pénzen vásárolni. De hát a nagymama éppen-séggel nem tudott kemény és szigoru lenni, mikor az ő egyetlen kis unokája olyan szépen kérő tekintettel nézett rá. Már ugyan hogy ronthatná el rögtön a kedves fiucska kedvét? Inkább meg-simogatta tehát és nyájasan mosolyogva felelé:

— Amit kívánsz, kedvesem, az nem éppen könnyű dolog. De majd meg-gondolom . . . majd meglátjuk. Meghiszem, hogy szeretnéd, ha volna itt egy kedves kis játszótársad. No, majd meglátom, mit tehetek.

— Köszönöm, kedves jó nagymamácskám! Tudtam én azt, hogy megteszed a kedvemért. Csak aztán ne tartson ám nagyon sokáig, mert szörnyű módon szeretném, ha már itt volna. Itt az őszi, nem sokára itt lesz a tél, beszorulok a szobába és az még sokkal unalmasabb lesz. Viola nem jöhet mindennap, de meg a leányok mindig más-félét szeretnek játszani . . . ámbár Viola nagyon kedves. De hát nekem öcsikére van szükségem. Hát ugy-e, kedves nagymamácska, meglesz nemsokára?

Már ezt a nagymama nem ígérte, de azt se mondta, hogy nem lesz. Abban is bizakodott egy kicsit, hogy Elemér majd elfelejti ezt a furcsa kívánságát, ha holnap vagy holnapután valami kellemes játékra talál.

De ebben tévedett. Elemér nem felejtette el, sőt napról napra leste, várta, mikor jön már az ígért testvérke. Egy-két nap mulva meg is sürgette a nagy-

mamát, aki azonban megint csak szóval biztatta, hogy legyen türelemmel. Hát Elemér nem is faggatózott, nem makranczoskodott, mert bizonyos volt benne, hogy kívánsága teljesülni fog. Hogy ne? Még eddig soha sem volt olyan kívánsága, mely ne teljesedett volna. Aztán észre vette ő jól, hogy a nagymama néha sajátosságosan mosolyog és a naptárt nézi.

— Bizonyosan a születésem napját nézegeti . . . tavaly is gyönyörű ajándékokat kaptam . . . fogadni mernék, hogy arra a napra tartogatja számomra a testvérkét. No, az nincs már messze, megvárhatom.

Várt tehát türelmesen, ámbár nem mondhatnám, hogy úgy titokban ne nyugtalankodott volna egy kicsit.

HŰ SEGITŐK. (Lásd a 155. lapon.)

— Jaj, de szeretném tudni, milyen lesz az az én testvérkém! És mi lesz a neve? Hátha talán még nem is lesz neve . . . akkor én fogom kiválasztani, mi legyen a neve . . . tavaly is magam választottam nevet a kis poney-lovacskámnak. Megkérdezném a nagymamától . . . csak hogy az ajándékról nem illik előre kérdezősködni. Ugy kell tenni, mintha az ember nem is tudná, hogy

kapni fog valamit. De valjon az öreg dada szeretni fogja-e azt az én testvérkémet? Több dolga lesz velünk ketőnkkel, az bizonyos . . . ámbár az öreg olyan jó! És emlékszem, ő sokszor mondta, milyen kár, hogy nincs testvérkém.

Már azt igazán jól mondta Elemér, hogy öreg dadája nagyon jó. Nem volt ugyan senki a kastélyban, aki ne lett

(Folytatása a 120. lapon.)

NYÁR VÉGÉN.

Honka

*MAHOLNAP megfosztva az ág
S már nincs pipacs, buza-virág.
Nincs vadrózsa, kikirics sem —
Vicztát mivel ékesítek?
Jaj, de sok bú esik rám!
Szegény, szegény kis Viczám!*

Bandika

*Ha virág nincs, ej! még hagyján —
Sárga-piros lomb van a fán,
Mehet az még virágszámba —
De mit eszik a bárányka?
Fakul a fű, s barikám
Szalmán jól nem lakik ám!*

(Folytatás a 148. laphoz.)

volna nyájas a kis báróhoz, de az öreg dada volt mégis a legjobb, még pedig olyan formán, amint Elemérnek leginkább javára vált. Mert az öreg dada hol szép szóval, hol komoly beszéddel mindig a helyes uton tartotta a kis bárót és rászoktatta, hogy illedelmes, kedves legyen, nyájas és jószívű mindenkihez. Nem pirongatta, nem is büntette, bár a nagymama ezt neki, a hűséges öregnek, megengedte volna; hanem eljátszogatott a hatalmas kis emberrel és szelid, okos módon bele csöpögtette szívébe a nemes érzelmeket. Szerette is Elemér nagyon és ritkán tett valamit a jó öreg ellenére. Már a többi cselédség ezt nem mondhatta, mert azokkal Elemér bizony sok pajkos csinyt követett el, még a konyhába is ellátogatott és a szakács bizony nem nagyon örült, mikor a kis báró fölkapta a nagy sótarót és belezuditotta a cukros tejhabba. A nagymama is tudta, hogy Elemér néha ilyen tréfákat követ el; de csak hagyta, hadd mulasson. Mert hát csakugyan igaz, hogy Elemér néha megunhatja az egyedüliséget.

Mikor a kedves kis Viola eljön látogatóba, vagy Elemér elsétál hozzá, akkor eljátszogat ugyan, de ez nem eshetik meg mindennap. Viola egy, a faluban lakó derék birtokos leánykája volt, egykét évvel idősebb Elemérnél. Szülei szívesen megengedték, hogy eljárjon a kastélyba, mikor ráér. Csakhogy nem mindig ért rá. Mert Violának már tanulnia kellett és mamája nagyon szigoruan fogta a dolgot, de maga Viola

is szerette pontosan és jól végezni kötelességeit. Nemesak leczkét tanult, hanem a ház körül is végzett mindenféle apró munkát, amit kis leánynak tudni és végezni kell, ha azt akarja hogy ügyes leánykának tartsák. Így persze nagyon sokkal tapasztaltabb is volt mint Elemér, akinek soha sem volt másra gondja, mint arra, hogy mivel tölthetné el kellemesebben az időt. De meg mikor együtt voltak, azt is érezte, hogy Viola sokkal többet tud mindenből, komolyabb, néha szinte olyan, mint az öreg nagymama, aki mindig olyan okosan beszél.

Szerette hát Elemér az ő kis játszótársát, de mégsem volt ez tökéletesen olyan, amelyet ő kívánt. Egészen más lesz az, ha fiu-testvérkéje lesz. Mert azt Elemér nem is képzelhette máskép, mint úgy, hogy ez a kis testvérke voltaképpen az ő engedelmes tanítványa lesz, aki éppen úgy fog engedelmeskedni, mint a kis lovackája és e mellett segíteni fogja minden vig tréfában. Majd kineveli őt magának.

— No, remélem is, hogy a nagymama jó testvérkét választott nekem, gondolá sokszor. Mert már választott, az bizonyos. Minap, hogy szóba jött a születésem napja, oly furcsán mosolygott. Bizonyosan arra gondolt, hogy akkor fog meglepni kívánságom teljesítésével.

Ebben bizakodva, türelmesen várta a születése napját s ez végre el is következett. Már csak egy nap volt hátra s Elemér most már még feszültebben leste, mit fog ez a nagy nap hozni. Talán már az előestéjén is lesz valami. Mert hallotta, hogy az is szokás.

Nem igen mutatkozott azonban semmi. Elemér kissé unatkozva, járt-kelt a nagy kastélyban s lejutott a kapus lakásához, ahova sokszor el szokott látogatni. Most nem éppen oda igyekezett, de mégis megállt az ajtó előtt, mert valami szokatlan zajgást hallott a szobából. Már azt persze tudnia kellett, mi történik ott, tehát benyitott.

Most történt először, hogy nem törődött senki vele, pedig a szoba tele volt, mind együtt volt ott a cselédség. De a kis bárót alig vették észre, mind csak az ágy mellé tolongott s maga Elemér is oda furakodott, mikor már vagy háromszor hiába kérdezte, mi van ott. Megláthatta. Amit pedig látott, azon szinte meghökkent. Egy öreges nő feküdt ott, mozdulatlanul, halálsápadt arczal. Az öreg kapus tapogatta, szolítgatta, de hiába.

— Vége! Ezen többé nem segít senki és semmi, mondá aztán halk, komoly hangon. Fölösleges orvost hívni, ez a szegény asszony már meghalt. Bizonyosan guta ütötte meg. Szükség, nyomorúság nem lehet az oka, mert igen tisztességesen van öltözve... meg pénzes tárcza is van a zsebében. No, hiba, hogy éppen itt érte utól a sorsa. A méltóságos báróné talán nem is fogja szeretni, hogy ilyen haldoklót fogadtunk be a kastélyba. De hát embertelenség lett volna elutasítani, mikor oly halálos betegem egy kis pihenőt kért. Be köll jelenteni a bárónénak.

— Pszt! Csöndesen, itt van a kisbáró urfi, szólt egyik inas.

Elemér azonban ekkor már nem a holt nőre figyelt. Különben sem igen

tudta ő még jól, micsoda komoly dolgot az a halál. Inkább oda bámult hát a pamlagra, ahol egy kis fiúcska feküdt mély, nyugalmas álomban. Körülbelül négy éves lehetett s egyszerű, majdnem szegényes, de tiszta, rendes ruhába volt öltöztetve, azon fölül nagy kendőbe takarogatva. Göndör haju, piros pozsgás képü kedves kis legényke volt, és Elemér, amint rá tekintett, rögtön tudta ki az. Világos, hogy nem lehet senki más, mint a neki ígért kis testvérke! Pontosan megérkezett születésnapj ajándékul.

Ment is mindjárt hozzá és gyöngéden megsimogatta. Erre a kis fiu félálmosan fölnyitotta szemeit és látva Elemér nyájas tekintetét, barátságosan mosolygott rá vissza, feléje nyujtva apró, tömzsi kezeit.

— Jaj te kedves! Hát megjöttél végre? szólt Elemér dédelgető hangon. Most már itt maradsz. Én vagyok a testvérbátyád és te az én kis öcsém vagy. Tudod?

A kis fiu aligha értett ebből valamit; az ott álldogáló inasok, komornák pedig — no azok már éppenségesen nem értettek belőle egy árva szót sem, csak bámultak és körülbelül olyan formát gondoltak, hogy kis gazdájoknak össze zavarodott egy kicsit az esze. De Elemér csöppet sem törődött vele, hogy csodálkozva bámulnak rá, hanem oda szólt egyik inasnak:

— Vegye ölbe ezt a fiúcskát, visszük a nagymamához.

Az inas egy pillanatig habozott, de Elemér nem volt ahhoz szokva, hogy kívánsága ne teljesüljön. Parancsolóan szólt ismét:

— Nem hallotta? Tüstént vegye ölebe és hozza utánam.

Az inas engedelmeskedett s fölvette karjaira a kis fiut, aztán vitte Elemér után, ki gyorsan ment a nagymama szobája felé, büszkén és boldogan, hogy ime megvan, amire hetek óta vágyakozott. Amint az ajtóhoz érték, hirtelen eszébe jutott valami.

— Adja ide nekem és nyissa ki az ajtót. Majd én magam viszem be.

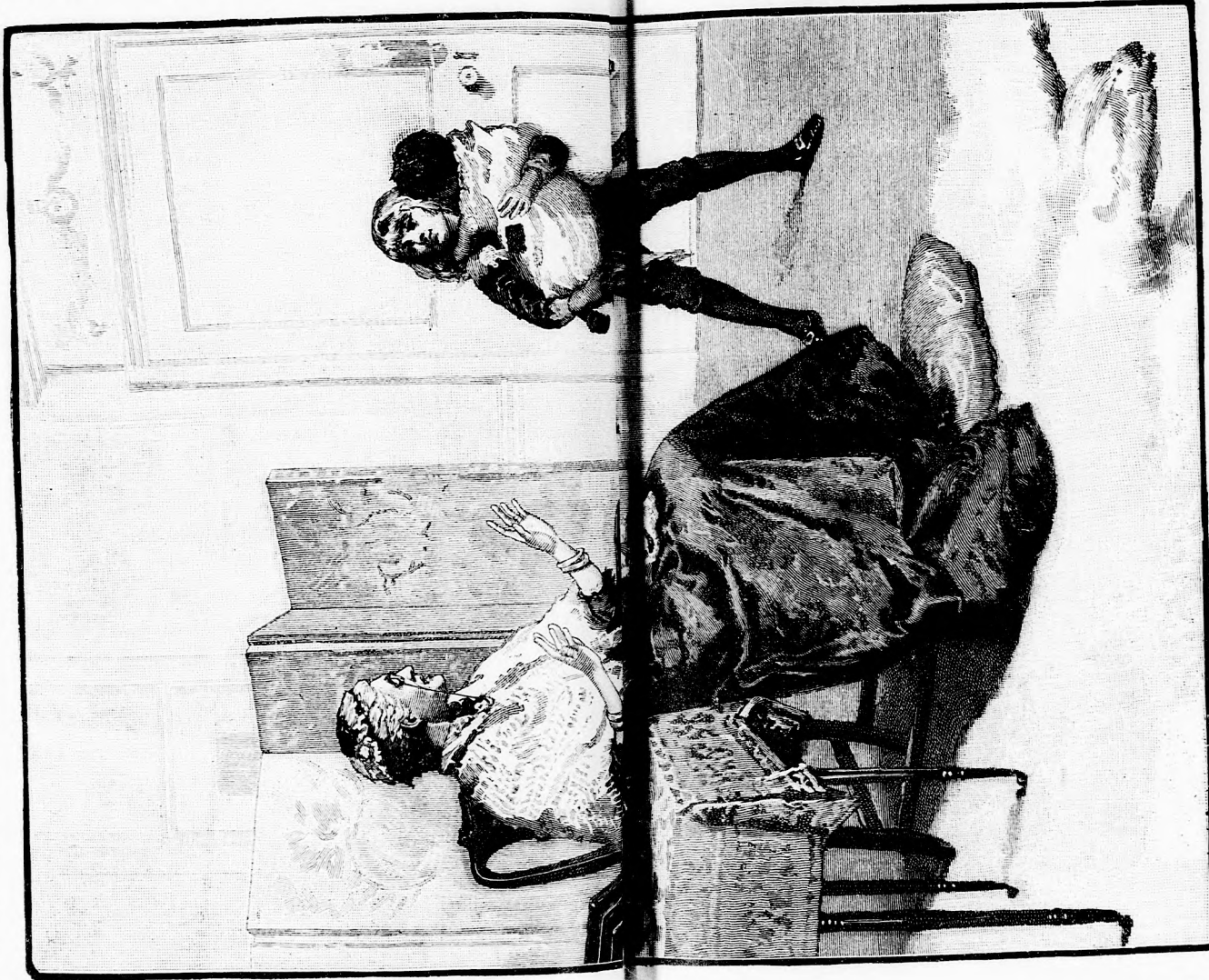
— De nehéz ám, nem fogja birni...

— Adja ide, ha mondom! parancsolta a hatalmas kis ur.

Ölébe kapta és csakugyan megérezte, hogy a kis fiu bizony nem éppen könnyü kis baba. De ha már egyszer vállalkozott rá, hát meg is tette. Bevitte és megállt vele a nagymama előtt, aki ugyancsak nagy szemeket meresztett, mikor Elemér ilyen furcsa vendéggel topant eléje.

— Nagymamácska, itt van; megjött! Jaj de örülök! Talán nem köllött volna még ma tudnom felőle... de hát nem tehetek róla. Nem leskelődtem, véletlenül nyitottam be a kapushoz és ott találtam, hát mindjárt

át is vettem. Olyan kedves! Éppen olyan, amelyet kívántam magamnak. Nagyon szépen köszönöm, kedves jó nagymama!

A nagymama azonban csak ámult-bámult, mert semmikép sem értette a dolgot. Végre fölkiáltott:

— De hát ugyan miféle kis porontyot szedtél föl? Ki ez?

Elemér nagyot nevetett. Oh, értette

mikor Elemér azt a szép kis lovacskát kapta. Még kérdi, ki ez!

— Hogy kicsoda? Hát a kis testvére, akit nekem ígértél. Oh, tudom én ezt jól, mindjárt kitaláltam. Valamivel nagyobbacsának képzeltem ugyan, de így is nagyon jó lesz. Olyan kedves! Most már ketten lesziünk, nem fogok többé unatkozni. Köszönöm, nagyon szépen köszönöm, kedves nagymama!

De ezuttal a nagymama nem mosolygott úgy, mint máskor, mikor valami kedves ajándékkal lepte meg kis unokáját. Csak bámult tovább az idegen fiúskára. Nem is felelt Elemérnek, hanem hirtelen fölállt.

— Ez már csakugyan érthetetlen dolog. Utána kell nézmem, mi történt itt.

Fölkelt s nem is ügyelve az Elemér további csevegésére, kiment a szobából. Elemér csöppet sem törődött ezzel, hanem vigan ringatta a kis fiúskát, aztán letette a pamlagra. A kis fiu itt nagyon jól érezte magát és rögtön ugrálni kezdett a ruganyos ülésen. Elemér oda ült

ő ezt jól. A nagymama most tréfálkodik; úgy tesz, mintha semmit sem tudna az egészről. Tavaly is éppen így tett,

melléje és vigyázott, hogy le ne essék; a kicsike bele kapaszkodott a nyakába, huzogatta az Elemér hosszú haját és

nagyokat kaczagott hozzá. Pompásan elmulattak jó ideig, míg nem a kis fiu belefáradt és leült.

— Nagyon jól van, szólott Elemér. Most már beszélgetünk egy kicsit. Mondd csak, kis öcsikém, tudsz-e már beszélni?

— Tudot . . . tudot bizon.

— Az pompás. Hát van-e már neved? Mi a neved?

— Bénite.

— Bénike! Nagyon kedves név! Hát azt tudod-e, hogy te az én kis testvérem vagy? Most már itt maradsz és mindig együtt leszünk, együtt fogunk játszani. Te az enyém vagy, tudod? Születésnap ajándéku kaptalak. És szeretni fogjuk egymást nagyon, ugy-e?

Bénike erre a sok kérdésre nem felelt, de mikor Elemér megölelte, hát szépen vissza ölelte.

(Folytatása következik.)

VÁNDOR UTON.

(Képpel a czimlapon.)

MÉG javában melegít a napsugár, még zöld a lomb és a szőlő még csak éppen hogy érni kezd. Nekem bizony még jóformán eszembe sem jutott, hogy ennek a szép nyárnak még vége is lehet és még ha gondolok is rá, hát csak azt gondolom, hogy az a hideg zimankós tél el fog ugyan megint látogatni hozzánk, de még jó messze van, nagy idő telik még bele, amíg ide érkezik.

Tegnap azonban, hogy kint jártam a mezőn, mégis téli hirnököt láttam: olyat, aki már a telet jelenti be, még pedig úgy jelenti be, hogy ő maga szépen odább áll előle, fut messzire, déli forró vidékre, ahol Tél apó soha sem érheti utól. Ez a hirnök pedig az én

régi jó ismerősöm volt: a gólya. Egész nyáron át sokat nézegettem, mint éldegél itt jólétkben és kényelemben, mint vadászgat a szomszéd tóban békára, halacszkára s mint neveli gondosan nagyra az ő kicsinyeit; de pár nap óta észre vettem, hogy szokatlanul nyugtalan. És tegnap végre éppen akkor pillantottam meg, mikor magasra emelkedett föl a levegőbe, néhányszor tétovázva keringett, aztán megindult egyenesen Dél felé. Nem is tért többé vissza. A fészke ma már üres, ez pedig annyit jelent, hogy a gólya megérezte, hogy a jeges, havas Tél már készülődik ott fent Északon az utra mi felénk és ha lassan is, de a maga idejére biztosan megérkezik hozzánk. Gólya koma pedig okos madár. Inkább hamarabb illan el a veszedelem elől, hogysen baj érje a késlekedés miatt.

Hogy sejtik meg, hogy nem? — azt nagyon nehéz volna kitalálni; csak az bizonyos, hogy a költöző madarak nagyon pontosan megérik, mikor van vége a nyárnak. És valamennyi közt jóformán a gólya az első, amely utnak indul. Nem ejti őt tévedésbe az, hogy még szép meleg napok járnak.

— Szép, szép, gondolja az okos madár. Ma még nagyon szép, talán még holnap is szép lesz, de egyszerre csak itt terem az a csipős szél, mely megdermeszti a szegény madarat, ha utóleri. Pedig nagy ut van előttem, hosszú időbe kerül, míg oda jutok, ahova hideg és fagy nem jöhet utánam. Induljunk idején, akkor nem ér késő bánat.

És mikor nekünk még javában mosolyog a nyár, már a gólya távozik. Nem köll neki sem vasut, sem országot, nem is kérdi senkitől, merre menjen, mégis pontosan eltalál a messzi tengeren túli országba, ahol soha sincsen tél. A tudósok sokat törték rajta a fejöket, sokszor figyelték meg, hogy a gólya és a többi vándor-madár hogy

tudhatj
röpülne
vaszkor
csak az
és a fe
elköltöz
kiderít
inkább
a maga
nyát és
is rá, a
vagy b
vissza

A f
hiba
Kis-A
nie a
egésze
megy,
adnak
mégis
van ig
itt ne
szágot
pár h
harag
gólya

JAJ,
Anne
A pa
Belől

Mert
Kett
Te r
Elég

Itt a
Az e
Kis
Igy

tudhatja oly pontosan az irányt, amerre röpködni kell, és hónapok multával tavaszkor hogyan talál ismét vissza nemcsak az országba, hanem még a faluba és a fészekre is, ahonnan nyár végén elköltözött. De legföljebb annyit tudtak kideríteni, hogy a vándor-madarak leginkább a folyók irányában repülnek s a magasból jól láthatják a folyók irányát és jól emlékeznek aztán vissza jövet is rá, a folyónak mely részétől kell jobbra vagy balra letérniök, hogy régi helyökre vissza jussanak.

A folyók, tengerek partját követve, hiba nélkül eljut a gólya Afrikába, Kis-Ázsiába, ahol nincs többé mit félnie a hidegtől. Elkalandoz némelyik egészen Kelet-Indiába is. De akárhová megy, ha pálmafák, örökké zöld mezők adnak is neki menedéket, tavaszkor mégis csak vissza tér hozzánk, mert itt van igazán itthon. Csak itt rak fészket, itt neveli föl fiait, a messzi idegen országokban pedig csak mint vendég tölti pár hónapig az időt. Azért hát nem is haragszom rá s csak azt kiáltottam gólya barátom után:

— Szerencsés utazást, a viszontlátásig!

HŰ SEGITŐK.

(Képpel a 148. lapon.)

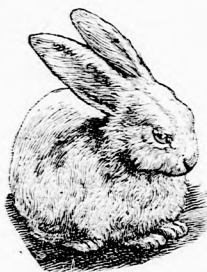
*JAJ, a kútba esett a czirmos czicza,
Annak vizét nincs most, aki megigya!
A patakra sebtiben lesietünk,
Belőle három vödörrel meritünk.*

*Mert én vagyok a legény, a Laczika;
Kettővel én emelek, úgy illik a!
Te rád Linka kisebb teher háromol,
Elég egyet emeled a háromból.*

*Itt a sok víz! Főzhetsz már, édes anyánk!
Az egyik feléből moshatsz is reánk.
Kis erővel is, a cselhoz igy jutunk,
Igy segítünk, mig megtisztul a kutunk.*

PATAK PARTJAN.

— Beszélyke, képpel. —

AKKORA zsvivaj volt ott az udvaron, hogy az ember a saját szavát is alig értette. Ami éppen nem csoda, mikor a szomszédból is oda gyűltek Juliska, öle-

ben a piczike Toncsikával és kisérve Ferikétől és Tercsikétől, akik nagyon kitünően tudtak lármázni. Ehhez pedig jelesül értett Berti is, mig a kicsi Örszike, akit Katicza tartott az öleiben, nagyon szépen tudott versenyt sivalkodni Toncsikával.

Ha jól össze számítjuk, kisül, hogy éppen heten voltak együtt, ámbar csak öten jártak még a maguk lábán. Eleget sajnálta is ezt Juliska is Katicza is, akikre a mamájok rá bizta az aprókat, hogy egy kicsit játszogassanak velök. Pedig Juliska és Katicza jobb szerettek volna maguk játszani; éppen erről is folyt az udvaron a nagy tanácskozás, mit csináljanak. És ezt nem volt könnyű eldönteni, mert mindenki mást akart, még a piczike Toncsika és Örszike is, mert ők meg azt akarták volna, hogy dajkáiknak reájok legyen gondjuk s mivelhogy nem így volt, hát ugyancsak sirtak és sivalkodtak.

Bent a házban pedig betegen feküdt a Bertieék atyja s a betegnek csöppet sem volt kellemes ez a nagy zenebona. Egyszerre csak ott is termett köztük a mama.

— Gyerekek, legyetek csöndesebben! Legokosabb volna, ha kissé elsétálnátok innen a háztól, amoda a kert végébe. Ott lármázhattok kedvetekre.

— Az nagyon jó lesz. szólt mindjárt Berti. Még jobb volna, ha kimennénk a mezőre, a patak mellé.

— Oda is kimehettek, ha ígértek, hogy nem keveredtek valami csinybe.

— Oh, hiszen ott leszek én meg Katicza, szólt Juliska büszkén. Majd rendben tartjuk mi az aprókat.

— Annál jobb. Majd később, ha itt lesz az ideje, viszek ki oda nektek ozson-

... ODA HAJOLT ÉS MEGKAPARINTOTTA. (Lásd a 157. lapon.)

nát. Akár egész nyári mulatságot csaphattok.

Igy már nagyon jól volt a dolog. Lett is azonnal csönd az udvaron s a kis csapat kivonult a kert alá a mezőre. Volt nekik ott régóta egy kedves helyök a patak partján, egy ledöntött nagy fatörzsön, melyen mindnyájan el-

férték. Most is oda siettek és legelőszőr is tanácskozni akartak, mit műveljenek addig, amíg az ígért ozsonna megérkezik? De a tanácskozás csakhamar megszakadt, mert már más mulatózók is voltak ott. Még pedig egy csapat kis kacsza, mely ott uszkált a patak szélén.

— N
Milyen
nak usz

— N
terség i
csöndes

— Ig
tud usz
engeden

oda l
képet

Na

benne

talan

kép

miha

vizbe

—

Julis

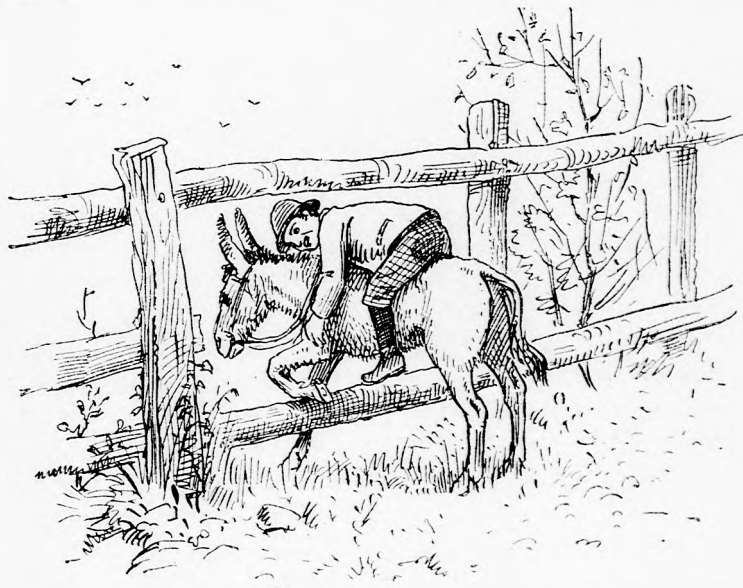
— Ni, ezek a mi kacsáink! szólt Ferike. Milyen piczinyek! és már is hogy tudnak uszni.

— No bizony, felelé Bertí, nagy mesterség is az itt, mikor olyan sekély és csöndes a víz.

— Igen is az, mert nem minden szárnyas tud uszni, szólt közbe Katicza; én nem engedem, hogy a mi kis kacsáinkat kisseb-

bitsed. Nagyon kedves, ügyes kis jószágok! Jertek elő, kicsikék! Kacs, kacs, kacs!

A hívogatóra egy-két kis kacsá elő is jött, bizonyosan azt remélve, hogy kap valamit. Bertí persze mindjárt azon iparkodott, hogy megfogja valamelyiket, ami azonban nem sikerült rögtön, mert a megszeppent kis jószág hátra futott és a fatörzs mögé bujt. De Bertí hirtelen

VAD LACZI ÉS A CSACSI. (Lásd a 159. lapon.)

oda hajolt és megkaparintotta. (Lásd a képet a 156. lapon.)

Nagy mulatsága azonban nem telt benne, mert az együgyű kis kacsá nyugtalanul vergődött, hápogott és mindenkép szabadulni akart. Le is tette Bertí mihamar s a kis kacsák vissza siettek a vízbe.

— Ostoba kis jószágok ezek! szólt Juliska. Már a mi házi nyulaeskánk,

az sokkal különb, az szépen engedi magát czirógatni.

— Igen ám, de otthon kell tartani, felelé Katicza. Bezzeg nem tud ám itt uszkálni a patakban, mint a mi kacsáink. Fél a víztől, ha csak látja is.

— Nem fél, megmutatom, hogy nem fél, pattant föl Bertí. Mindjárt ide is hozom és megcsónakáztatom.

— Persze, mikor csónak sincs.

— Azt könnyen szerezhethünk akkorát, amilyenre a nyulacsának szüksége van. Elég arra egy kis dézsa is. Én elhozom a nyulacsát, hozzon valaki dézsácskát, aztán mulatunk vele.

— Ejnye de pompás gondolat! szólt Katicza. Leteszem Örsikét ide a fűbe... vigyázzatok addig rá... Van nekünk egy ujdonat-uj szép kis dézsánk, előhozom. Te meg Berti, szaladj a nyulacsáért.

— De aztán vigyázzatok, hogy ott-hon meg ne lássák, mit hoztok! — inté őket Juliska.

Nem telt bele sok idő, már vissza-kerültek Berti és Katicza, egyik a nyulacsával, másik a dézsácskával. A nyulacska nagyon szelid állatka volt, megszokta, hogy a gyerekek dédelgessék; nem is volt most sem ellenére, hogy czirógatták és betették a dézsácskába, ezzel pedig a vízre. Nem is igen tudta, mi történik vele, megkuperodott a dézsa fenekén és engedte magát ringatni.

Ott a sekély parton azonban a nyulacska csónakja alig-alig ringott, inkább majdnem megfeneklett.

— Beljebb köllene eresztetni, szólt Juliska.

— Azt is megtehetjük, mondá a vállalkozó Berti. Keresek egy hosszú kampós ágat, azt bele akasztom a dézsácska fülébe, úgy aztán messzire beereszthetem.

Égy közeli bokorról tört is hosszú ágat és ezzel kormányozta az új fajta csónakot. De már ekkor a nyulacska nyugtalankodni kezdett, mert észre vette, hogy vizen lebeg. Föl-fölgáskodott s

nyilván szeretett volna kiugrani, de nem volt kedve hideg fürdőre.

Mindnyájan nagyon jól mulattak a nyulacska fészkelődésén, Katicza pedig ingerkedett:

— Lám, az én kacsáim különbek, ők nem félnek, pedig csónak nélkül mennek a vízre.

— Az én nyulacsám is majd megszokja... No, ne próbálj kiugrani!... Azért is még beljebb tollak...

Egy kicsit maga is belépett a vízbe, hogy az ággal még beljebb tolja a csónakázó nyulacsát. De ott már erősebb volt a víz sodra és hirtelen megkapta a dézsát, Bertinek kicsuszott a kezéből a kampós vessző s egyszerre csak azt vették észre, hogy a víz gyorsan viszi odább a nyulacsát a dézsácskában. Nagyott sikoltottak mindnyájan, de még nagyobbat a következő pillanatban, mert Berti még hirtelen megakarta kapni a vesszőt, hogy vissza rántsa a dézsácskát, elszántan belépett a vízbe, megcsuszott és zsupsz!... nagy loccsanással bele zuhant egész hosszában a patakba.

— Jaj! Berti megful! Jaj Istenem, vége! sivalkodtak mindnyájan a parton.

No, ekkora ugyan nagy nem volt a veszedelem, mert a víz ott térdig is alig ért. Berti tehát, miután nagyokat nyelt a vízből, lábra állt és csuron-vizesen kigázolt a partra, éppen mikor a mama is oda ért egy nagy kosárral.

— Mi ez? Miféle vásott csinyeket visztek itt véghez? És ott mi uszik a vizen? Mintha a nyulacsát látnám...

Azt bizony nem sokáig látta, mert éppen ekkor a dézsza bele ütközött egy nagy kőbe, mely a patak közepén meredezett. A rémülten ugrándozó nyulacska fölbillenté a dézsát s a következő pillanatban nyulacska is, dézsácska is elmerültek a vízben, nem is került elő többé soha egyik sem.

— Hát ti így játszotok szépen? szölt boszusan a mama. No, akkor ugyan nem számotokra van, amit a kosárban hoztam. Induljatok, haza! Mindjárt jelentem a ti anyátoknak is, Katicza, mit csináltatok. Majd megmosdat, tudom, dézsácska nélkül is.

Ez este aztán nagy, igen nagy csön-
desség volt mind a két szomszéd udvaron. Bent a szobában pedig ozsonnátlanul busultak mindannyian, fogadkozva, hogy máskor majd jobban meggondolják, mit játszanak.

VAD LACZI ÉS A CSACSI.

(Képpel a 157. lapon.)

 SODA lett volna az, ha Vad Laczi barátunk meg bírt volna maradni a szobában vagy az udvaron olyan szép napon, amilyen az volt, mikor csakugyan — nem maradt otthon.

— Már oly régen nem jártam a falunak ezen az alsó végén, hogy szét köll kissé néz-
nem, nincs-e ott valami ujság.

Mert az már csak természetes, hogy ahol csak valami van a határban, azt Laczi barátunknak látnia és ismernie kell. Nála nélkül talán még a madár sem rak fészket, amit jól is tesz, mert legalább tudja, hogy a hova Vad Laczi kívánja a madárfészket, oda nem szabad azt építeni, különben soha sem lesz öreg madár az apró fiókából.

Most azonban Laczi barátunk nem madár-fészket kutatott. Tudta, hogy ilyenkor ez már hiába való fáradság, a fiatal madarak már megtollasodtak, kiröpültek, nem lehet azokat többé megfogni. Valami egyéb mulatságot keresett, maga sem tudta mit.

— Majd csak akad valami, ha jól szétnézek.

Nem is telt bele sok idő, már megtalálta. Egy bekerített réten ott le-
lészett az öreg juhász-gazda csacsija. A gazdája pedig nem volt közel.

— No, ez nagyon jól akadt. Most majd nyargalásunk egy kicsit, csacsipajtás!

Egy percz mulya már ott termett a csacsi mellett. És nemcsak mellette, hanem a hátán is.

— Előre csacsi pajtás! Tudod, hogy már rég kíváncsoztam a hátadra.

Csakhogy a csacsi meg éppenséggel nem kíváncsozott Laczi lovagra. Csökönyös jószág volt, aki a gazdáján kívül másnak nem igen engedte meg, hogy a hátára üljön. De legkivált most, mikor pihenője van és békességben le-
lelészni szeretne. Mérgesen hánykódott tehát, kirugott; de ez nem igen használt.

— Ohó, csacsikám, engem nem dobsz le egy könnyen! Különb paripát is megültem már én.

És a sarkával keményen oldalba döfögte a csacsit, ami ennek persze még kevésbé volt inyére. Gondolt is a csacsi valamit és egyszerre csak neki iramodott a kerítésnek. Volt ott akkora rés, hogy a csacsi átfeszülhetett rajta; de aki rajta ül, azt leüti a gerenda. Le ám, de nem a furfangos Vad Laczit!

— Hiába mesterkedel, csacsikám. Nem fogsz ki rajtam.

Egészen ráhajolt a csacsira és nem ütötte be a fejét a korlát-gerendába, hanem szépen keresztül bujt a csacsi-
val.

— No hát most előre! Itt már van hely bőven.

Mit gondolt a csacsi, mit nem, biz én nem tudom. Laczi sem tudta; de azt látta, hogy a csacsi engedelmeskedik, egész erejéből futni kezd, úgy hogy szinte nehéz volt megkapaszkodni a hátán.

— Jól van, csak fuss! Azért sem esem le!

Nem tudom, nem jobb lett volna-e, ha lepottyant a puha fűbe. Mert a csacsi csak futott tovább, árkon-bokron keresztül s Laczi már azt sem tudta, hol járnak, mignem egyszerre nagyon is jól megtudta. Dühös kutya-ugatás hangzott eléje. Három hatalmas juhászkutya rontott rá.

— Jaj, ez a gonosz csacsi ide hozott a nyájhoz! Ezek a vad kutyák nem ismernek! Jaj! Fuss odább, gonosz csacsi!

De a csacsi nem futott. Ő nem félt, őt jól ismerték a kutyák, csak az idegenre fenték a fogukat. Rá is ugráltak, egyik jobbról, másik balról s Laczi barátunk csak kapkodta szörnyű rémületében a lábait. A kuvaszok azonban mégis meg-megragadták és ugyancsak meghasogatták Laczinak a harisnyáját és meglekelték a nadrágját, tán bizony egy kicsit az irháját is.

Kétségbe esetten ordított Laczi s bizony nagy baj lett volna még ebből, ha végre a juhászbojtár észre nem veszi. Oda sietett és elcsitította a kutyákat.

Jajgatva szállt le Laczi a csacsiról és sántikálva ballagott haza, hol tépett ruhája mindjárt elárulta. Az apa elővette Laczi régi, nem igen kedves ismerősét, a nádpálczát s meg is ígérte Laczi, hogy ezentul békét hagy a más csacsijának. Csak azt szeretném tudni, meddig?

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szenkirályi (tán Szentkirályi?) testv. Ismételve s világosan megüzentem, hogy a cseresznye-szárakat nem hozzám, hanem a Grossmann

és Klein nevére küldjétek. (Budapesten Károly-körút 24. sz.) Azt is tudattam veletek, hogy a cseresznye-szár forrázat a hatalmas orvosság különféle hurutos állapotokban. A »2400 cseresznye-szárát« kivételesen magam adom át a nevezett kereskedő urak czimére. — **Neuberger testv.** A »görög« után nagyon is könnyű játék volna már a »török«, de ez is csak úgy, ha megmagyaráznátok, mi az a »rör«. Én legalább ennek értelmét nem tudom, pedig szükséges, hogy valami jelentése legyen. A másik rejtvény már jobbacská s ki is adnám, ha kusza végét megtudnátok másítani. Hát az a Wörösmarty Károly ki fia, hogy karika-rejtvényben akarjátok megörökíteni a nevét? — **Mayer Hedvig.** Én is jól ösmerem és jártam a Keleti tengernek azt a szép szigetét, amelyen a nyárnak egyrészt töltöttétek. Nekem legnagyobb gyönyörűségemre a hatalmas tölgy-és bükkfák szolgáltak, melyeknél szebbeket még nem láttam. Kár, hogy e kedves sziget évei meg vannak számlálva, mert a tudomány kivetette, meddig maradhat még kívül a tengeren, melyben bizonyos idő multával el fog süllyedni. Persze, hogy mi azt már nem igen érjük meg. Hanem ugy-e bár, minden szép idegen vidéknél csak legszebb itthon az édes hazában. Képzelem, hogy ott abban a virágzó alföldi városban, milyen boldogan telnek napjaitok. Ha onnan vissza kerültek, már csak igazán váltsd be a rég adott ígéretet s látogass meg. Élénk leírásodat örömmel olvastam. — **Lila.** Hát az a versike csak amolyan szösszenet, mint amilyen sok leánykától telik, aki a jobb költők műveiben örömet lel. A régi elénekelt dolgokat, ilyen az őszi hervadás is, csak új színekkel lehet megkedveltetni, s ha még ezen fölül valami egyéni vonás is nyilatkozik a versben, még inkább megilletődünk tőle. Az a sajátos lelki állapot, amelyre csak ezt a német szót ismerem: »anempfinden«, sok fejecskét andalított már el. Én kötelességemnek tartom a fiatal verselőt felébreszteni ez édes elandalodásból azzal a vélekedéssel, hogy különös tehetség nyomát nem lelem az »őszi táj«-ban. Hanem azért, ugy-e bár, szent a béke? — **Fabián Miklós.** Bizony szép vidékeket láttátok nagy Magyarhonnak ott a hegyek között s esinosan is irtad meg, élvezettel olvastam. Jó megfigyelő vagy, s ha az alakra is némi gondot fordítasz majd, közölhetőt is fogsz írni. Biztatlak tehát, de csak úgy, hogy fontos napi munkádtól el ne terelődjél. Csupán szabad óráidban foglalkozzál kísérleteiddel, melyeknek várakozással nézek elejébe. — *Több levélről a jövő számban.*